

Innst. O. nr. 89

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra sosialkomiteen

Ot.prp. nr. 59 (2002-2003)

Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (økt grunnpensjon til gifte og samboende pensjonister)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Sosialdepartementet legger i proposisjonen fram forslag til endringer i folketrygdloven kapittel 3. Forslaget går ut på at folketrygdens grunnpensjon økes for gifte og visse grupper samboende pensjonister, det vil si for de grupper som i dag har grunnpensjon lik 75 prosent av grunnbeløpet. Endringen gjelder gifte og samboende pensjonister som har pensjon fra folketrygden eller avtalefestet pensjon (AFP).

Den foreslåtte endringen innebærer at grunnpensjonen settes opp fra 75 prosent til 80 prosent av grunnbeløpet fra 1. mai 2003.

Dagens beløpsgrenser for inntektsprøving av folketrygdens forsørgingstillegg til alders- og uførepensjonister som er knyttet til minstepensjon for henholdsvis ektepar og enslige, vil ikke bli økt som følge av den foreslåtte økningen av grunnpensjonen. Det foreslås en lovteknisk tilpassing som opprettholder dagens beløpsgrenser.

Samordningsfradraget er i dag tilpasset satsen for lav grunnpensjon (0,75 G). Departementet foreslår at samordningsfradraget ikke endres i takt med økningen i satsen for lav grunnpensjon. Det innebærer at også gifte og samboende pensjonister med offentlig og samordningspliktig tjenestepensjon vil få fordel av økningen i folketrygdens grunnpensjon.

En økning av grunnpensjonen for et par fra 1,5 ganger grunnbeløpet til 1,6 ganger grunnbeløpet vil gi som helårsvirkning merutgifter på 950 mill. kroner. Endringen vil automatisk føre til tilsvarende øk-

ning i grunnpensjonen for AFP-pensjonister. Utgifterne kommer til å fordele seg på stat, kommune og arbeidsgivere i privat sektor. Statstilskuddet til de private AFP-ordningene vil øke med 5,3 mill. kroner i 2003.

Endringene vil medføre en viss administrativ merbelastning for trygdeetaten i omleggingsfasen.

KOMITEENS MERKNADER

Forslaget i Ot.prp. nr. 59 (2002-2003) er et resultat av en avtale inngått mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet under behandlingen av statsbudsjettet for 2003. Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bjarne Håkon Hansen, Britt Hildeng, Asmund Kristoffersen og Gunn Olsen, fra Høyre, Beate Heieren Hundhammer, Bent Høie og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo og Sigbjørn Molvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Per Steinar Osmundnes, og fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, vil peke på at også partiene Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet i sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2002-2003) støttet en økning av grunnpensjonen for gifte og samboende pensjonister med bakgrunn i dagens situasjon for familien og i yrkeslivet. Komiteen er fornøyd med at Regjeringen nå legger frem en odelstingsproposisjon i tråd med de vedtak som ble fattet i fjor høst, og slutter seg til forslagene til endringer i folketrygdloven slik de fremkommer i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at Fremskrittspartiet

helt siden begynnelsen av 1980-tallet nesten hvert år har fremmet forslag om en mer rettferdig grunnpensjon for gifte og samboende pensjonister. Disse medlemmer er fornøyd med at Regjeringen nå følger opp den inngåtte avtalen om en opptrapping av grunnpensjonen fra 75 til 85 pst. av grunnbeløpet til hver av ektefeller og samboere som begge har pensjon fra folketrygden eller lever sammen med person med inntekt over to ganger grunnbeløpet gjennom en opptrapping over 3 år.

Disse medlemmer vil imidlertid understreke at målet fortsatt må være at gifte og samboende pensjonister skal ha rett til hver sin fulle grunnpensjon, og disse medlemmer vil komme tilbake med forslag om dette etter at opptrappingen er gjennomført.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til merknadene og til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven (økt grunnpensjon til gifte og samboende pensjonister)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) foreslås følgende endringer:

§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 80 prosent av grunnbeløpet, dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- a) som mottar foreløpig uførestønad, uførepensjon eller alderspensjon,
- b) som mottar avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd, eller
- c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 80 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

I § 3-4 tredje ledd skal tallet «150» erstattes med «160».

I § 3-26 femte ledd bokstav a skal tallet «25» endres til «15».

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft 1. mai 2003. Endringene gis også virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2003.

Oslo, i sosialkomiteen, den 22. mai 2003

John I. Alvheim
leder

Harald T. Nesvik
ordfører